

Datum: 2-12-2024

Betreft: Zienswijze NVRD op het Ontwerp-Klimaatplan 2025-2035

Inleiding

De Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Afval en Reinigingsdiensten (NVRD) vertegenwoordigt gemeenten en publieke bedrijven die verantwoordelijk zijn voor afvalbeheer. Circulariteit, recycling en de verduurzaming van de afvalketen zijn belangrijke pijlers in ons werk. Onze leden spelen een essentiële rol in de transitie naar een circulaire economie en het bevorderen van hergebruik van grondstoffen en materialen. Zij dragen daardoor dagelijks bij aan CO₂-reductie en het bereiken van klimaatneutraliteit. Met deze zienswijze willen wij bijdragen aan de verdere verbetering van het Klimaatplan 2025-2035, zodat het niet alleen ambitieus, maar ook praktisch uitvoerbaar is voor onze sector.

Zienswijze

Wij waarderen dat het Klimaatplan belangrijke thema's zoals de circulaire economie en belastingverschuiving van arbeid naar grondstoffen adresseert. Deze verschuiving is van groot belang voor de NVRD, omdat deze maatregel de transitie naar een circulaire economie versnelt, waarbinnen de sector een cruciale rol speelt. Door grondstoffen duurder te maken en arbeid goedkoper, worden recycling en hergebruik financieel aantrekkelijker, wat bijdraagt aan minder afval en lagere CO₂-uitstoot. Dit is essentieel voor de NVRD-leden, die dagelijks verantwoordelijk zijn voor efficiënte afvalinzameling en -verwerking en een toenemende druk ervaren om bij te dragen aan de klimaatdoelstellingen. De belastingverschuiving ondersteunt het werk van de NVRD door meer werkgelegenheid te creëren in circulaire sectoren zoals reparatie, recycling en hergebruik, en door kosten eerlijker te verdelen volgens het principe "de vervuiler betaalt." Dit biedt niet alleen voordelen voor de sector, maar motiveert ook innovatie binnen afvalbeheer en -verwerking, wat cruciaal is om op de lange termijn een duurzame economie te ondersteunen. Daarnaast steunen wij de ambitie om het verbranden van afval verder te beprijsen, vooral wanneer het om het verbranden van recyclebaar afval gaat. Een belangrijke voorwaarde hierbij is dat dit in samenhang gebeurt met concrete en strenge maatregelen die zorgen dat materialen, verpakkingen en producten die op de markt worden gebracht goed recyclebaar zijn en niet in de verbrandingsoven eindigen. Als dit niet gebeurt, komt de rekening terecht bij onze inwoners, middels de afvalstoffenheffing en dat mag niet de bedoeling zijn.

Toch constateren wij dat het Klimaatplan op een aantal punten tekortschiet in een concrete uitwerking, met name voor de afval- en recyclingsector. Hoewel de ambitie voor een circulaire economie wordt uitgesproken, ontbreken concrete normstellingen en gerichte (financiële) instrumenten. Dit staat de versnelling van circulaire processen en innovaties in de weg. Zo verwijst het Klimaatplan bijvoorbeeld naar de circulaire plasticsnorm en een heffing op plastic vanaf 2028, maar een nadere uitwerking over de implementatie, gevolgen en effecten ervan ontbreken. Tevens verwijst het Klimaatplan naar nieuwe verdienkansen die de circulaire economie biedt en daarmee

het ondersteunen van koplopers. Ook hierbij ontbreekt het aan concrete uitwerking en zien we graag dat de overheid koplopers ondersteunt niet alleen in woord, maar ook in daad.

Het Klimaatplan besteedt daarnaast (terecht) veel aandacht aan de energietransitie, met concrete maatregelen voor de sectoren elektriciteit, gebouwde omgeving, industrie, landbouw en mobiliteit. De beleidsagenda in hoofdstuk 3.6 bevat een gedetailleerd overzicht van beleidsacties, inclusief specifieke instrumenten zoals subsidies, regelgeving en belastingmaatregelen. Op het vlak van afval en circulariteit is het Klimaatplan minder concreet en dat betreuren wij. Hoewel het plan de ambitie uitspreekt om de circulaire economie te bevorderen, worden er relatief weinig concrete maatregelen en instrumenten genoemd die hiervoor worden uitgezet. In aanvulling hierop valt op dat het Klimaatplan kansen onbenut laat voor specifieke afvalstromen waarbij het recyclen en/of hergebruiken een hoog CO₂-reductiepotentieel heeft, zoals luiers en textiel. Initiatieven zoals luierr recycling kunnen een substantiële bijdrage leveren aan de reductie van emissies en tegelijkertijd nieuwe markten en samenwerkingskansen creëren binnen de circulaire economie. Wij roepen het kabinet op om voor deze afvalstromen concrete beleidskaders te ontwikkelen en gerichte ondersteuning te bieden.

Daarnaast willen wij aandacht vragen voor de problematiek rondom netcongestie in onze sector. Veel van onze leden ervaren dat de beperkte capaciteit van het elektriciteitsnet hun investeringen in elektrische voertuigen en laadoplossingen vertraagt. Zonder prioritering en structurele oplossingen voor netcongestie blijven de verduurzaming van logistiek en de inzet van emissievrije voertuigen een uitdaging. Dit probleem raakt direct aan de wettelijke verplichtingen van onze leden, zoals de verduurzaming van wagenparken in lijn met de Wet milieubeheer en het voldoen aan zero-emissiezones in steden. Door netcongestie wordt deze noodzakelijke verduurzaming ernstig belemmerd, wat niet alleen economisch onacceptabel is, maar ook een gevaar vormt voor het naleven van bindende wet- en regelgeving. Het niet tijdig ophalen en verwerken van afval heeft verstrekende gevolgen voor volksgezondheid, openbare orde en maatschappelijke stabiliteit. Maar ook op het vlak van energievoorziening. Warmtenetten zijn in veel gevallen namelijk afhankelijk de aanvoer van restafval in Afval Energie Centrales (AEC's). Wij verzoeken dan ook met klem om afvalbeheer dezelfde prioriteit te geven, zodat de sector haar cruciale taken kan blijven uitvoeren en verdere verduurzaming mogelijk blijft.

De NVRD pleit voor concrete normstellingen voor het gebruik van gerecyclede materialen, ondersteund door subsidies voor innovatie in recyclingtechnologieën en afvalscheidingsinfrastructuur. Daarnaast roepen wij op tot gerichte aandacht voor specifieke afvalstromen zoals luiers en textiel in dit klimaatplan. Een gerichte en uitgebreide aanpak op deze stromen zorgt namelijk voor aanzienlijke CO₂-reductie. Het kabinet kan hierbij ketensamenwerking bevorderen en beleidsmaatregelen introduceren om deze stromen efficiënter te verwerken en hergebruiken.

Concluderend

WTC Arnhem | Nieuwe Stationsstraat 10
Postbus 1218 | 6801 BE Arnhem | Nederland
+31 (0) 88 377 00 00 | post@nvr.nl | www.nvr.nl
IBAN: NL32 ABNA 0517 1171 69 | **BIC:** ABNANL2A
KVK: 40530962 | **BTW:** NL 804757768B01

De NVRD ondersteunt de ambitie van het kabinet om een circulaire en klimaat neutrale samenleving te realiseren, maar ziet ruimte voor verbetering in de verdere en concrete uitwerking van het Klimaatplan. Specifieke aandacht voor de afval- en recyclingsector is noodzakelijk om de klimaatdoelen haalbaar te maken en kansen te benutten. Wij zijn graag bereid om onze expertise te delen en mee te denken over de verdere invulling en implementatie van de maatregelen.

Met vriendelijke groet,

Wendy de Wild

Directeur NVRD

